

ONDERWERP
Adviesmemo Archeologie - Gerrit Krolbrug

ONZE REFERENTIE
<DocId>:1.0

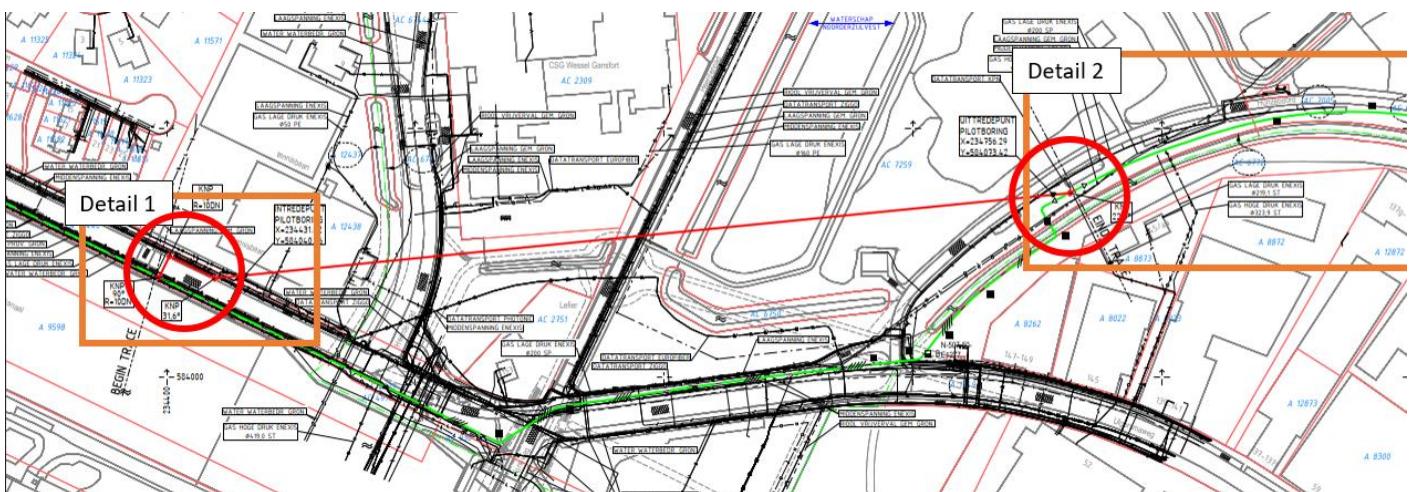
DATUM
5 oktober 2022

VAN
[Redacted] en [Redacted]

Aanleiding

In verband met de reconstructie van het gebied rondom de Gerrit Krolbrug is het noodzakelijk dat de bestaande gasleiding de N-507-50 verlegd gaat worden. In opdracht van de N.V. Nederlandse Gasunie wordt een adviesmemo geschreven voor de archeologie. Het doel van deze adviesmemo is het in beeld brengen of er een archeologische onderzoeksplicht van toepassing is voor de hieronder beschreven werkzaamheden en of er een risico is op het verstoren van (eventueel) aanwezige archeologische resten.

Plangebied en werkzaamheden

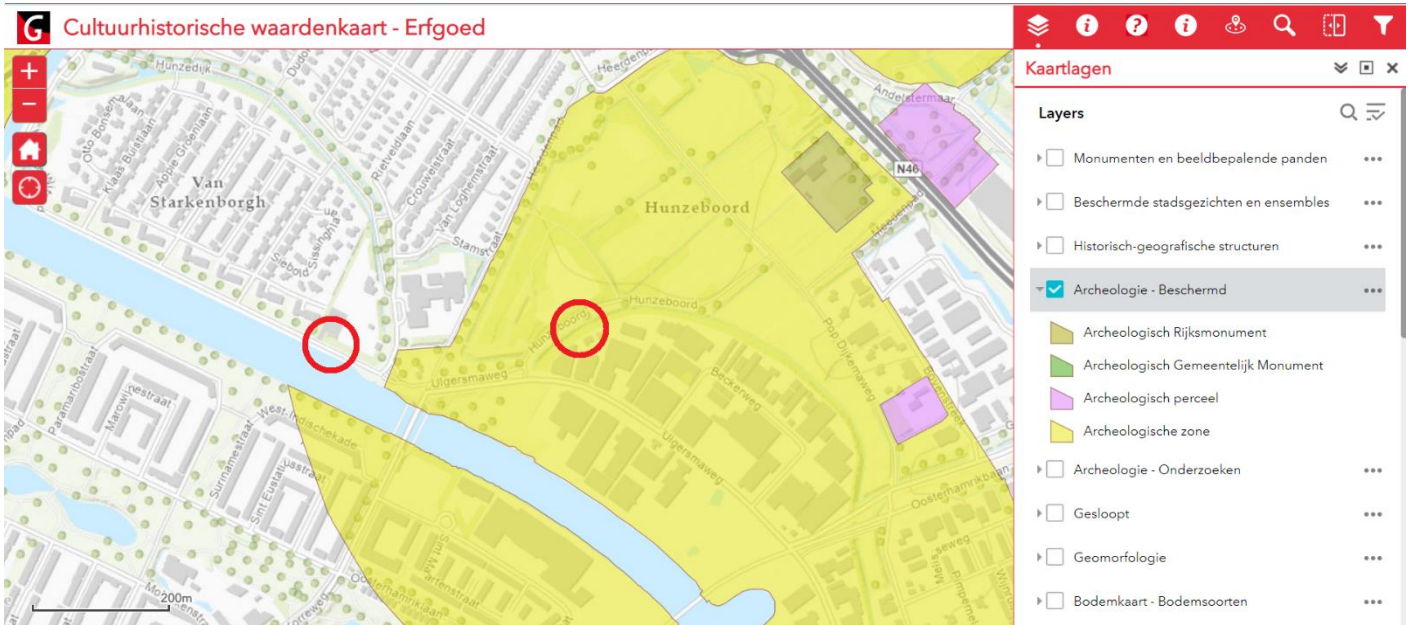
Figuur 1 Plangebied Gerrit Krolbrug met Detail 1 en Detail 2.

Het plangebied ligt in het noorden van de plaats Groningen in de gemeente Groningen. Op twee locaties worden werkzaamheden uitgevoerd in het plangebied (zie Figuur 1). In de rode cirkels, 'Detail 1' (west) en 'Detail 2' (oost), voert N.V. Nederlandse Gasunie twee gestuurde boringen waarbij twee bouwputten worden gegraven op de in- en uittredepunten. Het oppervlak per bouwput is 25 m². De diepte van de boring is 2,5 m-mv.

Archeologische beleid

De Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaarten geven een overzicht van de archeologische percelen en archeologische verwachtingszones, en het archeologische beleid dat daarbij hoort. Dit beleid wordt vaak één op één opgenomen in de door de gemeente vastgestelde bestemmingsplannen. Het is mogelijk dat nieuwe beleidskaarten zijn opgesteld na consolidatie van de bestemmingsplannen, de meest recente beleidskaarten zijn hierbij leidend.

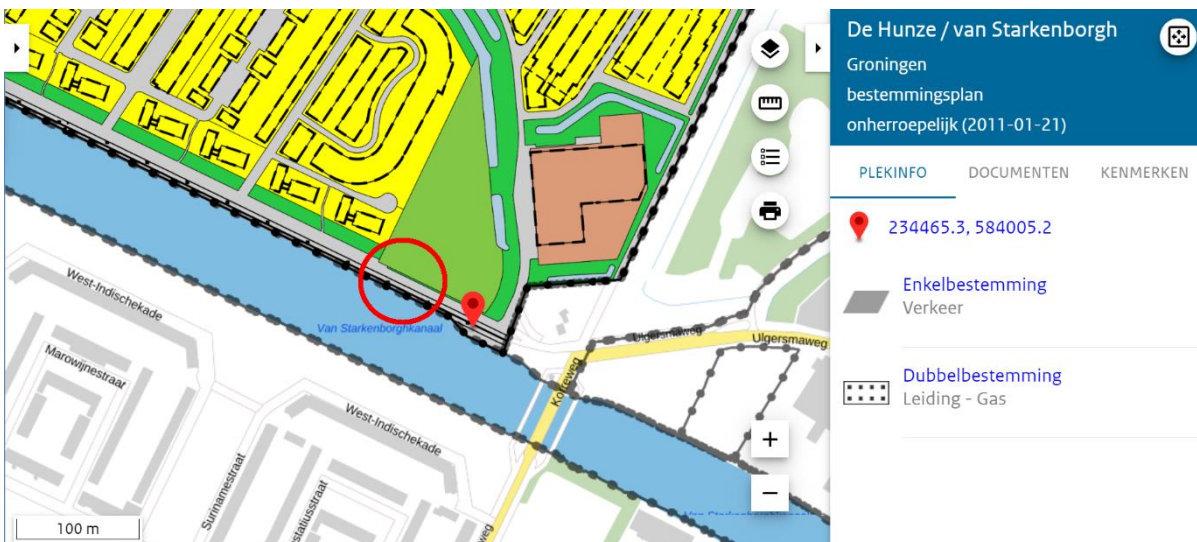
Op de cultuurhistorische waardenkaart van Gemeente Groningen worden de beschermde archeologische gebieden aangegeven (zie Figuur 2). Detail 1 valt niet binnen een archeologisch gebied. Detail 2 ligt in een 'Archeologische zone'. Deze zone heeft de naam 'Hunzezone' en verwijst naar het oude stroomgebied van de rivier de Hunze. Er zijn geen aansluitende beleidsdocumenten gevonden die verdere informatie over de zone of het beleid geven.

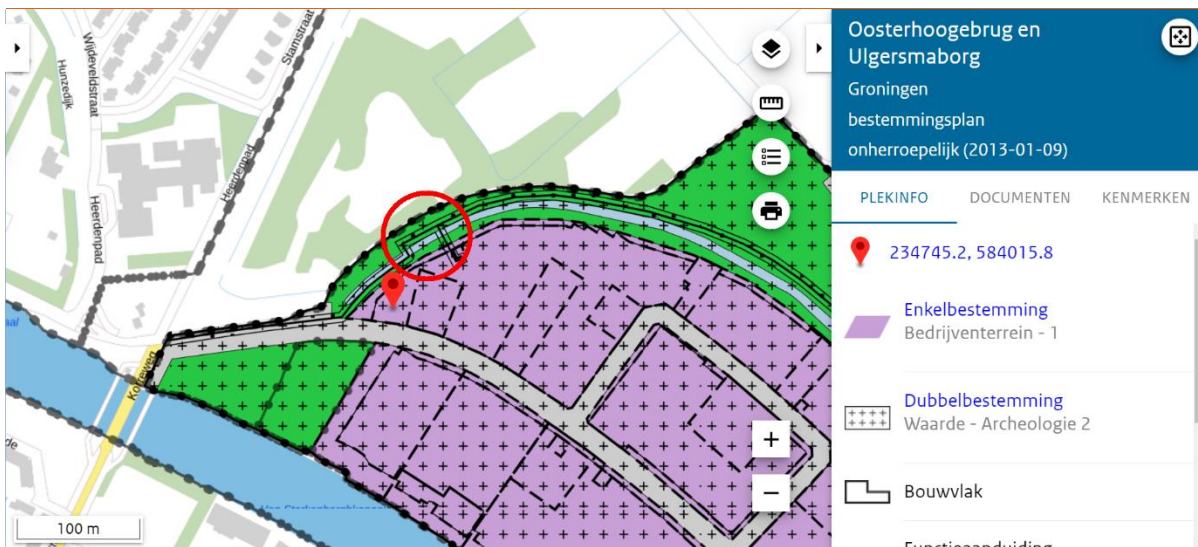
Figuur 2 Cultuurhistorische waardenkaart, Archeologie - Beschermd, Gemeente Groningen met Detail 1 en 2.

Het plangebied valt binnen twee bestemmingsplannen. In het bestemmingsplan 'De Hunze / van Starckenborgh' van gemeente Groningen, ligt Detail 1 (zie Figuur 3). Deze valt niet binnen een dubbelbestemming voor archeologie. In het bestemmingsplan 'Oosterhoogebrug en Ulgersmaborg' van gemeente Groningen, ligt Detail 2 (zie Figuur 4). Deze werkzaamheid valt binnen een zone waar de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2' van kracht is.

Voor 'Waarde- Archeologie 2' geldt een verplichting voor archeologisch vervolgonderzoek, tenzij de te verrichte werkzaamheden binnen de vrijstellingsgrens vallen van kleiner dan 500 m² en 30 cm diep.

Figuur 3 Bestemmingsplan 'De Hunze / van Starckenborgh' Gemeente Groningen met Detail 1.

Figuur 4 Bestemmingsplan 'Oosterhoogebrug en Ulgersmaborg' Gemeente Groningen met Detail 2.

Voorgaand onderzoek

In en in de nabijheid van het tracé van de gasleiding N-507-50 zijn al een bureauonderzoek (Antea) en een inventariserend veldonderzoek (Sweco) uitgevoerd. Beide onderzoeken zijn uitgevoerd voor een plangebied in de Hunzezone. Het plangebied van Antea ligt direct langs Detail 2.

In april 2017 heeft Antea een bureauonderzoek archeologie uitgevoerd naar aanleiding van het vervangen van leidingen op de Ulgersmaweg, te Groningen. Het desbetreffende gebied ligt bij de oever/kade van de historische rivier de Hunze, specifiek het Selwerderdiepje. Uit kaartstudie blijkt dat in het plangebied geen bewoning aanwezig was. Antea concludeert dat de archeologische verwachting laag tot middelhoog is en adviseert geen nader archeologisch onderzoek.

In 2019 heeft Sweco een inventariserend veldonderzoek gedaan door middel van verkennende boringen naar aanleiding van de opwaardering van de hoofdvaarweg, het vervangen van de Gerrit Krolbrug en het verbreden en verdiepen van de vaarweg. Op basis van vooronderzoek bleek de locatie van het plangebied aantrekkelijk voor bewoning tijdens de IJzertijd, Romeinse Tijd en Vroege Middeleeuwen. Ook dit gebied ligt bij de oever/kade van de historische rivier de Hunze, specifiek het Selwerderdiepje. Bij het booronderzoek zijn geen archeologische indicatoren gevonden. Sweco adviseert geen nader archeologisch onderzoek.

Conclusie en advies

De werkzaamheden binnen het plangebied Gerrit Krolbrug zullen zich beperken tot het graven van de twee in- en uittredepunten van maximaal 25 m² en 2,5 m-mv diep en een gestuurde boringen tussen de twee punten. De vraag of archeologisch vervolgonderzoek nodig is, ligt aan de hoeveelheid vierkante meter die verstoord wordt en hoe diep de bodemingrepen zullen reiken.

Detail 1 ligt niet in een zone met archeologische verwachtingen. Voor deze locatie wordt vrijgave geadviseerd; Detail 2 ligt binnen een dubbelbestemming 'Archeologie 2'. De geldende vrijstellingsgrenzen zijn kleiner dan 500 m² en 30 cm diep. De verstoring blijft hiermee ruim onder de vrijstellingsgrens. Voor deze locatie wordt vrijgave geadviseerd;

Aan de hand van het voorgaand onderzoek en de bestemmingsplannen ligt het tracé van de gasleiding N-507-50 deels in een zone zonder archeologische verwachting en deels in een dubbelbestemming 'Archeologie 2'. De kans op archeologische vondsten wordt klein geacht. Eerder onderzoeken in de nabijheid in de Hunzezone van Detail 2 leidde tot de conclusie dat de archeologische verwachting laag is en archeologisch vervolgonderzoek niet zinvol.

Dit advies sluit niet uit dat er bij de uiteindelijke graafwerkzaamheden (niet voorspelbare) archeologische toevalsvondsten gevonden kunnen worden aangetroffen, zoals bedoeld in artikel 5.10 van de Erfgoedwet 2016. In dat geval moet hiervan melding worden gedaan bij het Bevoegd Gezag.

Bronnen

Bestemmingsplannen (via ruimtelijkeplannen.nl):

- De Hunze / van Starckenborgh (geconsolideerd 2011);
- Oosterhoogebrug en Ulgersmaborg (geconsolideerd 2013).

Overige bronnen

- Ewolds, D.U. & Boon, H. (2019). *Archeologisch onderzoek Gerrit Krolbrug Groningen: Sweco Archeologische Rapporten 2229*. Sweco Nederland B.V.
- Fens, R.L. & Tolsma, J. (2017). *Bureauonderzoek: vervangen leidingen Ulgersmaweg, Groningen (2017/42)*. Antea Group.